

Grafzerken uit de kerk van Meerle

De volgende teksten zijn grotendeels opgetekend door onze werkgroep maar slecht leesbare graven zijn aangevuld met notities die we terugvonden in het provinciaal archief in Antwerpen. De oudste notities die we vonden waren van M. Goetschalckx die zijn optekeningen op 16 maart 1910 gedaan heeft. Helaas zijn deze teksten met de hand geschreven en soms nogal moeilijk te lezen. Het is meer een persoonlijk kladschriftje dan een uitgewerkt geheel bestemd voor derden.

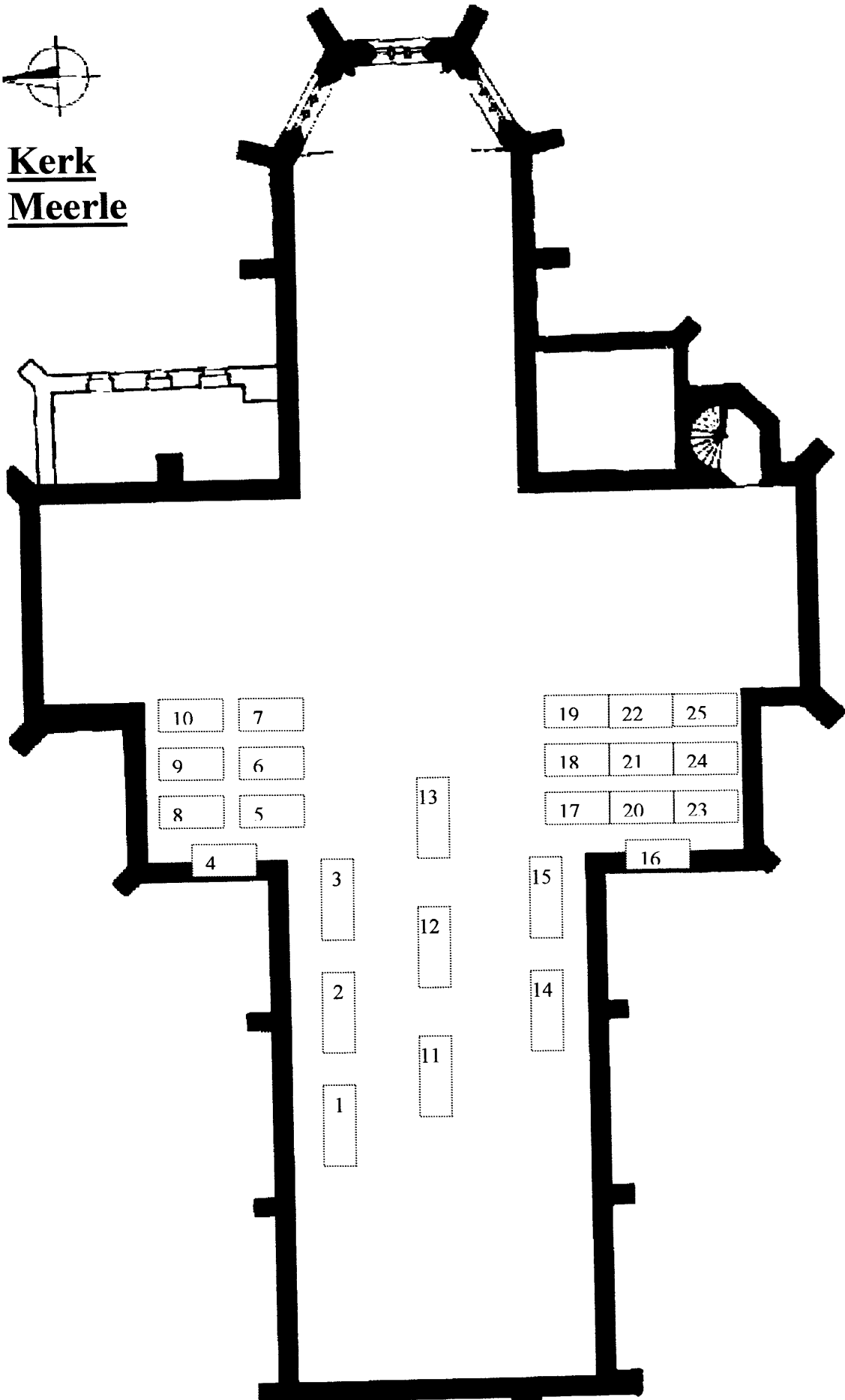
Duidelijker en beter gestructureerd zijn de aantekeningen van deken J. Lauwerys (verder afgekort tot L.) met datum 1932. Wanneer hij bij een slecht leesbare tekst komt, noteert hij als bron 'de Ridder'. Blijkbaar een boekje want hij vermeldt de bladzijden waar de grafzerken in beschreven staan. Het werk van deken Lauwerys bestaat uit twee delen en enkel deel 1 is door ons gebruikt om onze teksten aan te vullen. Voor deel 2 te analyseren was er niet genoeg tijd. Misschien voor een andere keer?

(Wilfried Taeymans stuurt ons een email waarin hij het boek van P.J. Goetschalckx vermeld en het boek van kanunnik Janssen 'Meerle door de eeuwen heen' Hierin staan ook grafzerken beschreven.)

In de volgende teksten wordt verwezen naar plan L. Dit plan van deken Lauwerys staat op de laatste bladzijde.

Kerk
Meerle

1) ONLEESBAAR

2) ADRIAEN JAN ALAERTS

De tekst is slecht leesbaar (grotendeels L.)

HIER LIGHT BEGRAVEN DEN
EERSAMEN ADRIAEN JAN
(ALAERT)S, OUDT SYNDE ... JAEREN
ENDE DE EERSAME MARIA
(ANSSEMS) SYN HUYSVROUWE
...(60?) JAEREN STERFT

...

EN JAN ADRIAEN ALAERTS
HUN LIEDER SONE OUT
... 10 JAEREN STERFT
(DEN ... JANUWARI 1672)
BIDT VOOR DE SIELEN

3) NIETS LEESBAAR

4) ANNA DE LA RUE

verwarring

In onze notities andere tekst dan bij deken Lauwerys, mogelijk twee graven.
Moet nog uitgeklaard worden.

onze notities:

HIER LEGHT BEGRAVEN
IOUFEROUW ANNA DE LARUE
WEDUWE VAN DE HEER HERMAN
VANDER EYCK STERFT TOT BREDA
DEN 18 JANUARY 1695
ENDE BEGRAVEN
DEN 21 DITO ENDE...

notities deken L. / let ook op de datums: deken L. zet hier een vraagteken bij.
(op plan L nummer 19)

HIER LIGHT BEGRAVEN ...
ANNA DE LA RUE WEDUWE VAN

HERMAN VAN DE LOCHT
GESTORVEN TE
BREDA DEN 9 JANUARY 1713
HIER BEGRAVEN 20 JANUARI 1965

...

R.I.P.

5) PAEPENBROC

HIER LEET BEGRAVE DE EERSAME
CORNELIS SEBASTIAEN PAEPENBRO(C)
OUT BORGEMEESTER EN SCHEPE
GEWEEST 35 JAER DESER PROCH
STERF DEN 8 DECEMBER A° 1647
ENDE DE EERBARE MARGARIET
IAN IOOES VAN HOEYDONCK SY
HUYSVROU STERF DEN 2 OCTOB
A° 1623
ENDE ANNA HAERLIEDER DOCHTE
DE HUYSVR VAN I. COR GOVAERT
. ELMS STERF DEN 27 SEPTEMBER
A° 1648
EN CORNELIA HAERLIEDER DOCHTE
STERF DE 21 IANUARIUS A° 164(0)

6) JACOB VAN DEN CAUWELAER

D.O.M.
HIER LIGHT BEGRAEVEN
IAN IACOB VAN DEN CAUWELAER
BORGHEMEESTER ENDE SCHEPEN
DESER PLAETSE OUDT 70 IAEREN
STIERF DEN 20 FEBRUARY 1717
ENDE
CORNELIA MATHYS SWEERTS
SYNE HUYSVROUWE
OUDT (76) IAEREN
STIERF DEN (3 FEBRUARI A° 1723)
BIDT VOOR DE SIELEN

7) NIET LEESBAAR

8) ANTHONY VAN HEYST

grafzerk met een zwaar reliëf, het wapen in een cirkel met linksonder een zandloper en rechtsonder een doodshoofd

HIER LEET BEGRAVEN DE EERSAMEN
ANTONY VAN HEYST IN SYN LEVEN
GEWEEST BURGEMEESTER SCHEPEN E
GESWOREN KONING GESTORVEN DEN ...
RIDDER ST. JORIS GULDE IN DESE
PAROCHIE STERF 23 NOVEMBRIS 1719
ENDE EERSAME HUYSVROUW JUDOCA
[SPRANGERS]
BIDT VOOR DE SIELEN

9) ADRIANUS MUTSAERTS

(chronicon – plaats plan L. is 22)
op de zerk is een dubbel wapen dat door een engel wordt gedragen

HIC ET SEPULTUS
DOMINUS ADRIANUS MUTSAERTS
IN VITA PER XXII ANNOS
PASTOR IN GINNEKEN
OBIIT VI OCTOBRIS A° ETATIS S VAE

CRONICON DOOR ONS GENOTEERD :

HIC EST SEPULTVS

DOMINVS ADRIANVS MVTZ

IN VITA PERXXII ANNOS

PASTOR IN GINNEKEN

OBIIT VI OCTOBRIS A° ETATISS

(OPLOSSING 1617-1650 ??)

10) ONBEKEND

11) ANT. VAN HEYST

Een kelk bovenaan de zerk.

Op plan L. nummer 4, dus waar nu het verhoog is.
alles met wit marmer ingelegd, ook de boord.

D.O.M.

MONUMENTUM

RDI. DNI. ANT. VAN HEYST

HUIUS LOCI VICARY
PER 11 ANNOS
PASTORIS VERO PER TRES
OBIIT 3 XBRIS ANNO 1719
AETATIS SUAE 4J (=41)
ET CONSANGUINEORUM
R.I.P.

12) JOANNES AGOSTINI DE CROM

(plan L. nummer 2 dus waar nu het verhoog is)

D.O.M.S.
MONUMENTUM
RDIDNI IOANNIS AUGUSTINI
DE CROM PROTONOTARII
APOSTOLICI DECESSIT
E VITA A° AETATIS SUAE 4J (=41)
CHISTI VERO A° 1715
DIE 18 MENSIS SEP
TEMBRIS
R.I.P.

IDEM HOC PONI CURAT

13) CATHARINA COOLS

plan L. nummer 3, dus waar nu het verhoog is .

D.O.M.
RUST PLAETSE VAN
MEVROUWE CATHARINA
COOLS WEDUWE WYLEN
DE HEER P, VAN BEECK
IN SYN LEUEN RAET EN
RENTMEESTER VAN HET
KEYSERLYCK STIFT THORN
STIRF DEN 30 9BER1701
OUT SYNDE 79 IAREN
ENDE
DE HEER IONNAS VAN

BEECK ROOMS DOCTOR
IN BEYDE DE RECHTEN
STIRF DEN 7 IUNI 1716
OUT SYNDE 57 IAREN
BIDT VOOR DE SIELEN

14) IOHAN LAETS

L. kan deze grafzerk niet goed lezen omdat de biechtstoel er voor een stuk op staat.

D.O.M.
HIER LYT BEGRAVEN
DEN BORGEMEESTER
IOHAN LAETS GESTORVEN
IN DEN OUDENBOS 10 AUG
1759 EN SYN HUYSVROU
MAGDALENA TAPPERS
GESTORVEN IN DEN OUDENBOS
1 AUG 1773

15) NIETS LEESBAAR

16) PETRUS LEEMANS

D.O.M.
RUSTPLAETSE VAN DEN SEER
EERWEERDIGHEN HEERE PETRUS
LEEMANS PASTOR DESER PAROCHIE
EN DEN WELCKEN NAER 52 IAEREN
MET IVER ENDE LIEFDE DESE
GHEMEYNTE BYGESTAEN HEBBENDE
IN SYN 84 IARS SYNS OUDERDOM
GHESTORVEN IS OP DEN 2 DAGH
VAN MEY A° 1672
REQUIESCAT IN PACE

17) *gotisch*

deze steen verdient nader onderzoek!

bij de notatie in de kerk niet opgenomen in de notities omdat we het gotisch schrift niet konden lezen. De notities van deken Lauwerys geven twee mogelijkheden. Eén van deze twee zou mogelijk de oudste grafzerk uit onze gemeente kunnen zijn.

De oudste grafstenen uit onze gemeente zijn in gotisch schrift en de tekst staat op de vier buitenste zijden van de steen. Alzo krijgt men vier regels.

steen 1: **ADRIANUS VOSSIUS**

portret van een monnik met tabbaard in het midden
deken L. verwijst hierbij naar de notities van De Ridder blz. 138
(Adrianus Vossius, pastoor van Terheyden, oudt 60 jaeren, gestorven in september [1557])

*hier leet begraven
Adrianus Voss Terhey
den oudt 60 jaeren
gestorv ...*

steen 2: **IAN VAN ELSACKER**

deken L. verwijst hier naar De Ridder blz. 138:
Jan van Elsacker 1487 12 julii (gothiques)
(plan L. op plaats 16)

exxx vii den i ...

...

...

van elsacker die sterf in t iaer mcccc (in 't jaar 14..)

18) JOHAN RIEMAEKERS

D.O.M.
RUSTPLAETSE VAN
MONR IOHAN RIETMAKERS
OUDT 57 IAREN IN BRED
OVERLEDEN DEN 17 IUNIUS
ANNO 1698

EN FRANC XAVERI VANDER LOCHT RENTMR
VAN DEN ARME DER STAT BREDA OUT 72
IARE GESTORVE DEN 8 SEPTMR 1709

(in de notities van L. is er een vervolg op de tekst van deze grafzerk)

ARNOL. JOSEP V LOCHT (Arnold Joseph Van Der Locht)
PASTOR OP BEGIJNHOF
IN BREDA OUD [48] JAREN STERFT DEN ...
H. PETR IOHAN V LOCHT
OUD [48] IAREN
STERFT DEN 9 FEBRUARY 1716
ELIS V LOCHT (Elisabeth Van Der Locht) GEESTELYKE
DOGH (ter) VAN DEN DERDE
EL OUD ... IARE STERFT DEN (in notities 1718 ?)
MAR(ia) FRANC(isca) V(an der) LOCHT
HUYSV(rou) VAN DE HR.
AVOCAAT IOHAN ZEEUWS
OUT 23 IAER
STERFT DEN 1 FEBRUARY 1707
LUCIA RIETMAEKERS HUY(svrou)
VAN HENDRICUS
... LEUR OUT 64 IAER
STERFT D 27 AUG 1716
BIDT VOOR DE SIELEN

19) IACOB HENDRICKX

HIER LEET BEGRAVEN DEN
EERSAME IACOB HENDRICKX
STERFT DEN 18 FEBRUARI 1688
ENDE DE EERBARE IENEKEN
IACOBS SYN HUYSVROU
STERFT DEN 1 MEERT 1687

20) ANTONII WACHMANS

(plaats bij plan L. is 8)

D.O.M.
MONUMENTUM
REVERENDI DOMINI ANTONII

WACHMANS EVIT HIC PER
J2 (=12) ANNOS VICARIUS
QUOD MORTALE HABUIT
HIC CORRUMPI VOLUIT
OBIIT 4 FEBRUARY A° 1729

21) ADRIAEN LAMBRECHT

D.O.M.
HIER LEET BEGRAVEN
EERSAMEN ADRIAEN LAMBRECHT
OUT BORGEMEESTER EN SCHEPEN
DESER PAROCHIE STERFT DEN
10 FEBRUARY A° 1611
ENDE EERBARE MAEYKEN
JOAN WILLEMS SYN HUYSVROUW
STERF DEN 7 MART A° 1630
BIDT VOOR DE SIELEN

22) JACOB VAN DEN COUWELAER

HIER LEGHT BEGRAVEN DEN EERSAMEN
JACOB VANDEN COUWELAER BORGEMEESTER
SCHEPEN GESWORENEN H: GEEST MEESTER
IN DEN DORPE VAN MEERLE OUT 64 IAREN
STERFT DEN 4 NOVEMBER 1678
ENDE ANNEKEN ADRIAENSEN SYN HUYSVROUW
STERFT DEN 23 NOVEMBER 1678
ENDE ADRIAEN HAER LIEDER SONE STERFT
DEN 20 MEERT 1678

23) MATYS LAUREYSEN

(op plan L. nummer 9)

D.O.M.
HIER LEET BEGRAVEN DEN
EERSAMEN MATYS LAUREYSEN
VORSTER VAN MEERLE

GEWEEST 45 IAREN ENDE
OUT SYNDE 68 IAREN STERFT
DEN 8 9BIS A° 1719
ENDE EERBARE IENNEKEN
GYSBREGTS SYEN HUYSVROU
STERFT DE 11 OCTOBER 1694
ENDEN EERBARE CORNELIA
VERMEIREN SYN TWEEDE
HUYSVROUWE STERFT DEN
2 MEY 1703
BIDT VOOR DE SIELEN.

24) HENDRICK MERTEN BOUDEWYNS

RUSTPLAETSE VAN HENDRICK
MERTEN BOUDEWYNS
BORGEMEESTER SCHEPEN
OUDERMAN VAN DE GULDE VAN
DEN EDELEN RIDDER ST IORIS
GESTORVEN IN MEERLE
DEN 6 AUGUSTUS 1708
EN CORNELIA IAN HENDRICX
SYN HUYSVROU STERFT DEN
19 MEY 1715 OUT 83 IAEREN
ENDE MARTEN HENDRICK IAN
PEETER ADRIAEN HUNNE SONEN
BIDT VOOR DE SIELEN

25) ANTONI PIETER SPRANGERS

HIER LEGHT BEGRAVEN DEN EERSAME
ANTONI PIETER SPRANGERS IN SYN
LEVEN BORGEMEESTER KERCKMEESTER
ENDE SCHEPEN DESER PAROCHIE OUT
SYNDE 50 IAREN STERFT DEN 17
JANUARI ANNO 1660
ENDE EERBAERE BARBARA LAMPE
RECHT HENDERICKX SYN HUYSVROUW
STERFT DEN 10 IULY 1675
ENDE IOOS HAER LIEDER SONE BORG
MEESTER SCHEPEN ENDE KO

NINCK VAN S.IORIS STERFT 1693
BIDT VOOR DE SIELEN.

26) LIJST MET VERDWENEN GRAVEN

L.1 dus het graf in het midden van de kerk aan het hoogkoor (nu verhoog)
Het kan dus zijn dat het nu nog onder het verhoog zit!

D.O.M.
RUSTPLAETS VAN DE HEER EN MV
G. VAN BEECK IN SYN LEVEN RAET
EN RENTMR VAN HET KYSERLIJCK
STIFT THORN BINNEN BREDA
OVERLEDEN DEN 13 FEB. 1720
IN DEN OUDERDOM VAN 63 IAREN
ENDE SYNE HUYSVROUWE
MEVROUW C: I: BREEMAN
VROUWE VAN STE ELISABETS
ENDE DIDERICX POLDER, EN IN
MELISSANT ETC: STERFT DEN 16
APRIL 1729 IN DEN OUDERDOM
VAN 69 IAREN
BIDT VOOR DE SIELEN

L. 7
HIER LEET BEGRAVEN
ELISABETH IASPAR CORNELIS
IACOPS WEDUWE VAN ADRIAEN
IANSSENS ...

L.11

HEER SPRANGERS PRISTER GODTS
ALS CAPELLAEN BY SPRONGHE
NAER MEERSEL EN TOT MEERL
GODTS LEERING HY INDRONGE
IN MENIGH HERT EN SIEL
38 JAER LANCK
DEN TWELFDEN APRIL 1701
OUDT 68 JAREN
O GOD WILT HEM ONTFANGEN

SPRINGT UIT DES WERELTS PLEYN
JUDOCUS PETRUS SPRANGERS

chronicon

ALEER HET SPOOK DEN STEECK
HEM GEERT
KOOS HIER EEN PLAETS TOT RUSTE
BIDT VOOR DE SIELE
(50+500+100+1000+1+50 = 1701)

L.17 de melding dat de grafzerk op L. 17 onleesbaar is.

L. 20

HIER LEET BEGRAVEN DEN EERSAMEN MATTHEUS IAN
WILLEMS OUT BURGEMEESTER ENDE GESWOREN
VAN DESE PAROCHIE OUD 69 IAEREN STERFT
DEN 22 JULIUS 1672
ENDE PAESKEN GOVAERT WILLEMSEN SYN
HUYSVROUWE OUT 58 IAEREN STERFT
DEN 12 MEY 1661
ENDE IAN MATTHEUSSEN HAERLIEDER SOONE
STERFT DEN 26 OCTOBER 1663
ENDE CORNELIS MATTHESSEN HAER
LIEDER SONE STERFT DEN 24 IANUARI 1666
MET IOSYNKEN MATTHESSEN, HAER LIEDER
DOCHTER STERFT DEN 30 IUNII 1667
BIDT VOOR DE SIELEN

kruiskoor:

STERVEN OM TE LEVEN
RUSTPLAETS VAN IGNATIUS VAN DER LOCHT
OUT ... JAEREN ... 23 APRIL 1716
EN JOANNA VAN DER LOCHT
... 18 JULI 1716
HUYSVROU ...
STERFT OUDT SYNDE ...
EN ... VAN DER LOCHT
HUYSVROU ... JAEREN
STERFT 18 FEBRUARI 1740

...
BIDT VOOR DE SIELEN.

L. 22 bis

L. maakt nog melding van een grafzerk aan de grote poort, onder de regengoot, maar ook hij kan hem in 1932 niet goed lezen.

HIER LEYT
WERDIGE
N... AERD...
GE...

L. 24

STERFT DEN 27 FEBRUARI 1671
DE EERBARE IOSYNKEN PEETER
SPRANGERS HUYSVROU VAN ADRIAEN
HEDRICKX VAN TURNHOUT OUT
SYNDE 76 IAEREN STERFT DEN
26 APRIL 1700

L. 26

wapenschild met leliebloemen, vlamme harten en vijfpuntige sterren

RUSTPLAETS
VAN DEN WELEERWAERDEN HEER
ANTONIUS DOMINICUS CUYPERS
VOORHEEN PASTOOR
IN LAMSWEERDEN, OVERLEDEN
TOT BREDA DEN 1 MEY 1793
OUD 63 JAEREN 5 MAENDEN
(kelk)
R.I.P.

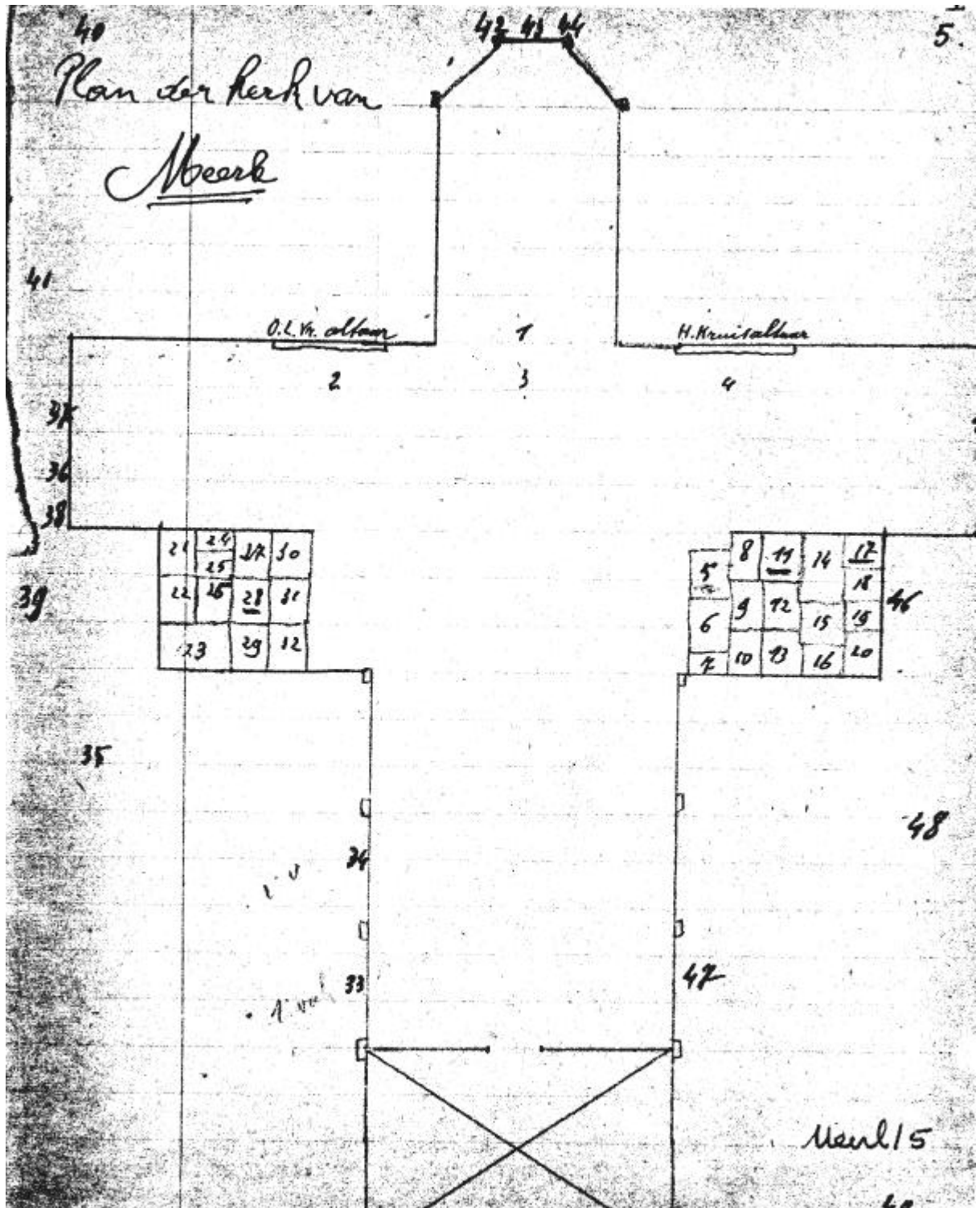
L. ? (kruiskoor)

HIER LYT BEGRAVEN
DE BORGEMEESTER
JOANNES AERTS GESTORVEN
10 AUGUSTUS 1759
SYNE HUYSVROUW ADRIANA

VAN HAM 1773
BIDT VOOR DE SIELEN

L. ? (kruiskoor)

HIER LEET BEGRAVEN
ELISABETH JASPAR CORNELIS
JACOPS WEDUWE VAN ADRIA...
JANSENS...

Figuur 1 plan van de grafzerken in de kerk van Meerle door deken Lauwerys opgetekend in 1932